MATEŘSKÁ ŠKOLA, KONECCHLUMÍ
MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM MATEŘSKÉ ŠKOLY

Školní rok: 2026/2027
Název školy: Mateřská škola, Konecchlumí
Adresa školy: Konecchlumí 61, 507 05 Konecchlumí
Ředitelka školy: Mgr. Renata Stránská
Zpracovala: Mgr. Renata Stránská
Název ŠVP: „Rok je dlouhý provázek, plný her a otázek.“
Platnost dokumentu: od 1. 9. 2026 do 31. 8. 2027

1. Charakteristika minimálního preventivního programu

Minimální preventivní program (dále jen MPP) je soubor preventivních aktivit, opatření a výchovně-vzdělávacích činností zaměřených na předcházení vzniku rizikového chování u dětí předškolního věku.
Program vychází z věkových a individuálních zvláštností dětí, potřeb mateřské školy, školního vzdělávacího programu a zásad bezpečného a respektujícího prostředí.
V mateřské škole je primární prevence realizována především každodenním pedagogickým působením, osobním příkladem pedagogů, vytvářením pozitivních vztahů mezi dětmi a rozvíjením jejich sociálních, emočních a komunikačních dovedností.
Preventivní činnosti jsou přirozeně začleňovány do běžného života školy, spontánních her, řízených činností, pobytu venku, komunitních kruhů a dalších aktivit.

2. Hlavní cíle programu

Hlavní cíl

Vytvářet bezpečné, podnětné a respektující prostředí, ve kterém se děti cítí přijímané, učí se vzájemnému respektu, rozpoznávají své emoce, osvojují si zdravé návyky a postupně získávají dovednosti potřebné pro bezpečné a ohleduplné chování.

Dílčí cíle

- Rozvíjet pozitivní vztahy mezi dětmi a dospělými.
- Vést děti k ohleduplnosti, toleranci, spolupráci a vzájemné pomoci.
- Učit děti rozpoznávat, pojmenovávat a přiměřeně vyjadřovat vlastní emoce.
- Rozvíjet schopnost řešit běžné konflikty nenásilným způsobem.
- Předcházet projevům agrese, ubližování, vylučování z kolektivu a počínajícím projevům šikany.
- Posilovat zdravé sebevědomí, samostatnost a důvěru dítěte v dospělé.
- Vést děti k ochraně vlastního zdraví a bezpečnému chování.
- Seznamovat děti s pravidly osobního bezpečí a respektování tělesných hranic.
- Podporovat zdravý životní styl, hygienické návyky, pohyb a správné stravovací návyky.
- Rozvíjet bezpečné chování v dopravě, v přírodě a při pobytu mimo mateřskou školu.
- Vést děti k přiměřenému a bezpečnému používání digitálních technologií.
- Posilovat spolupráci školy se zákonnými zástupci a odbornými pracovišti.

3. Oblasti prevence

3.1 Prevence agresivity, konfliktů a šikany

Děti se učí, že každý člověk má právo na bezpečí, respekt a ochranu před ubližováním. Pedagogové podporují pozitivní vztahy ve třídě a včas reagují na projevy fyzické či slovní agrese, zesměšňování, vyčleňování z kolektivu a opakované ubližování.

Preventivní aktivity:

- Společné vytváření pravidel soužití ve třídě.
- Rozhovory o přátelství, pomoci a vzájemném respektu.
- Četba pohádek s následným rozhovorem o chování postav.
- Námětové hry a dramatizace modelových situací.
- Nácvik vhodného řešení konfliktů.
- Podpora spolupráce při společných hrách a činnostech.
- Oceňování ohleduplného a prosociálního chování.

3.2 Prevence rizikového chování a rozvoj sociálních dovedností

Vzhledem k věku dětí se prevence zaměřuje na vytváření základů zdravého sociálního chování a na podporu schopnosti dítěte požádat o pomoc.

Děti se učí:

- Pozdravit, poděkovat a požádat o pomoc.
- Naslouchat druhým a respektovat jejich potřeby.
- Sdílet hračky a pomůcky.
- Vyjadřovat nesouhlas přijatelným způsobem.
- Rozpoznávat a pojmenovávat emoce.
- Respektovat odlišnosti mezi lidmi.
- Přijímat přiměřená pravidla a hranice.
- Obrátit se na důvěryhodného dospělého, pokud se necítí bezpečně.

3.3 Prevence násilí a ochrana osobního bezpečí

Děti jsou přiměřeně svému věku seznamovány s pravidly osobního bezpečí a s tím, že jejich tělo a osobní hranice mají být respektovány.

Děti se učí:

- Rozlišovat bezpečné a nebezpečné situace.
- Říci „ne“, pokud je jim něco nepříjemné.
- Respektovat odmítnutí druhého dítěte.
- Rozpoznat vhodné a nevhodné zacházení s vlastním tělem.
- Svěřit se důvěryhodnému dospělému.
- Neodcházet s cizí osobou bez souhlasu zákonného zástupce či pověřeného pracovníka.
- Vyhledat pomoc v situaci, kdy mají strach nebo se cítí ohrožené.

3.4 Prevence úrazů a podpora bezpečného chování

Děti jsou vedeny k dodržování bezpečnostních pravidel při pobytu ve třídě, na školní zahradě, při vycházkách, výletech a dalších školních aktivitách.

Součástí prevence je:

- Seznamování s pravidly bezpečného pohybu v prostorách školy.
- Bezpečné zacházení s hračkami, nářadím a pomůckami.
- Základy bezpečného chování chodce.

- Seznamování s pravidly při přecházení komunikace.
- Bezpečné chování na hřišti a v přírodě.
- Přiměřené poučení o nebezpečných předmětech a neznámých látkách.
- Nácvik přivolání pomoci v jednoduchých modelových situacích.

3.5 Prevence rizik spojených s digitálními technologiemi
Děti jsou vedeny k přiměřenému a bezpečnému využívání digitálních technologií. Pedagogové spolupracují s rodiči při vytváření zdravých návyků v oblasti používání obrazovek.
Pozornost je věnována zejména:
- Přiměřenosti času stráveného u obrazovek.
- Výběru věkově vhodného digitálního obsahu.
- Doprovodu dospělého při používání digitálních zařízení.
- Ochranně osobních údajů a fotografií dítěte.
- Podpoře pohybu, hry, přímé komunikace a dalších činností bez obrazovek.

3.6 Podpora zdravého životního stylu
Mateřská škola podporuje vytváření zdravých životních návyků, které přispívají k tělesné i duševní pohodě dětí.

Preventivní aktivity zahrnují:
- Každodenní pohybové činnosti a pobyt venku.
- Rozvoj hygienických návyků.
- Podporu správného stravování a pitného režimu.
- Vedení k pravidelnému odpočinku.
- Seznamování se zásadami péče o zdraví.
- Rozvoj schopnosti vyjádřit únavu, nepohodu nebo potřebu pomoci.
- Podporu pozitivního vztahu k přírodě a životnímu prostředí.

4. Formy a metody realizace
Preventivní program bude realizován prostřednictvím:
- Každodenního pedagogického působení.
- Komunitních a ranních kruhů.
- Spontánních a řízených her.
- Pohádek, příběhů a rozhovorů.
- Dramatizace a modelových situací.
- Kooperativních a skupinových činností.
- Pohybových, hudebních a výtvarných aktivit.
- Pobytu venku, vycházek a tematických výletů.
- Projektových dnů zaměřených na zdraví, bezpečí a mezilidské vztahy.
- Spolupráce se zákonnými zástupci a odborníky.
- Jednotlivé aktivity budou přizpůsobovány věku, schopnostem a individuálním potřebám dětí.

5. Plán preventivních aktivit

Témata a zaměření:	Příklady činností:
Adaptace, bezpečí a pravidla	seznamování s prostředím, tvorba pravidel třídy, posilování pocitu jistoty
Kamarádství a spolupráce	kooperativní hry, pohádky o přátelství, vzájemná pomoc
Emoce a řešení konfliktů	pojmenování emocí, rozhovory, dramatizace konfliktních situací
Ohleduplnost a pomoc druhým	společné tvoření, prosociální aktivity, rozvoj empatie
Zdraví a bezpečnost	hygiena, zdravé návyky, bezpečné chování v zimě
Respekt k odlišnostem	hry podporující toleranci, respektování individuálních potřeb
Osobní bezpečí	modelové situace, důvěryhodné osoby, bezpečné chování
Bezpečnost v dopravě a v přírodě	vycházky, dopravní hry, pravidla pohybu venku
Zdravý životní styl a příroda	pohybové aktivity, pobyt venku, péče o životní prostředí
Zhodnocení a bezpečné prázdniny	opakování pravidel, bezpečné chování během prázdnin

6. Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce s rodinou je důležitou součástí preventivního programu. Mateřská škola bude usilovat o otevřenou komunikaci a jednotný přístup k výchově dětí.

Spolupráce bude probíhat prostřednictvím:

- Individuálních konzultací s rodiči.
- Pravidelného informování o dění ve škole.
- Společných akcí a setkání.
- Poskytování informací o zdravém vývoji dítěte.
- Včasného upozornění na případné obtíže v chování nebo vztazích.
- Doporučení odborné pomoci, pokud to situace vyžaduje.

Při řešení obtíží bude škola postupovat citlivě, s ohledem na důstojnost dítěte a ochranu jeho soukromí.

7. Postup při výskytu rizikového chování

Pokud se objeví projevy agresivity, opakovaného ubližování, výrazných změn v chování dítěte nebo jiné skutečnosti vzbuzující obavy, pedagog postupuje bezodkladně a přiměřeně závažnosti situace.

1. Zajištění bezpečí: Pedagog zabrání pokračování ubližování a zajistí bezpečí všech zúčastněných dětí.
2. Zjištění situace: Citlivě a přiměřeně věku dětí zjistí základní okolnosti události. Vyhne se nálepkování dětí a unáhleným závěrům.

3. Záznam: Podle povahy a závažnosti události zaznamená podstatné skutečnosti a přijatá opatření.
4. Informování vedení: O závažné situaci informuje ředitelku školy a postupuje podle vnitřních pravidel.
5. Spolupráce s rodiči: Zákonné zástupce informuje způsobem odpovídajícím povaze situace, s ohledem na ochranu soukromí ostatních dětí.
6. Další opatření: Podle potřeby nastaví podpůrná opatření a konzultuje situaci s odborným pracovištěm.
7. Ochrana ohroženého dítěte: Při podezření na týrání, zneužívání nebo jiné ohrožení dítěte postupuje škola podle právních předpisů a navazujících metodických postupů, včetně kontaktování příslušných orgánů.

Jednotlivé konflikty mezi předškolními dětmi nelze automaticky označovat za šikanu. Rozhodující je posouzení okolností, opakování, způsobu ubližování a vztahů mezi dětmi. Každý projev ubližování však musí být řešen.

8. Spolupráce s odbornými pracovišti
Podle potřeby bude mateřská škola spolupracovat zejména s:
- Pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP).
- Speciálně pedagogickým centrem (SPC).
- Střediskem výchovné péče (SVP), pokud je jeho pomoc vhodná a dostupná.
- Orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).
- Pediatry a dalšími odborníky v mezích jejich působnosti.
- Policií ČR a dalšími složkami integrovaného záchranného systému v příslušných situacích.

Spolupráce bude realizována v souladu s právními předpisy a pravidly ochrany osobních údajů.

9. Odpovědnost za realizaci programu
Za koordinaci a realizaci MPP odpovídá ředitelka mateřské školy ve spolupráci s pedagogickými pracovníky.
Všichni zaměstnanci školy se podílejí na vytváření bezpečného prostředí, dodržování stanovených pravidel a včasném rozpoznávání situací, které mohou ohrozit zdravý vývoj dítěte.
Preventivní činnosti jsou součástí každodenní výchovně-vzdělávací práce a jsou propojeny se školním vzdělávacím programem.

10. Vyhodnocování programu
Účinnost MPP bude průběžně sledována a vyhodnocena na konci školního roku.
Při vyhodnocování se zaměříme na:
- Naplňování stanovených cílů.
- Zlepšování vztahů mezi dětmi.
- Schopnost dětí spolupracovat a řešit konflikty.
- Dodržování pravidel bezpečného chování.
- Výskyt a řešení problémových situací.
- Zapojení pedagogů a spolupráci s rodiči.
- Vhodnost a účinnost zvolených preventivních aktivit.

Na základě vyhodnocení budou stanoveny priority pro následující školní rok.

11. Závěrečná ustanovení
Minimální preventivní program je součástí preventivního působení mateřské školy a je propojen se školním vzdělávacím programem a dalšími vnitřními dokumenty školy. Program může být v průběhu školního roku upravován podle aktuálních potřeb dětí, tříd a školy.

Dokument je uložen v dokumentaci mateřské školy a pedagogičtí pracovníci jsou s jeho obsahem seznámeni.

V Konecchlumí, dne 1. 9. 2026
Zpracovala: Mgr. Renata Stránská

Podpis ředitelky školy: …….

12. Vyhodnocení MPP za školní rok 2026/2027
Vyhodnocení bude doplněno na konci školního roku.

Realizované preventivní aktivity:
…….

Zhodnocení vztahů a klimatu ve třídách:
…….

Zjištěné problémy a přijatá opatření:
…….

Spolupráce s rodiči a odbornými pracovišti:
…….

Doporučení pro následující školní rok:
…….

Datum vyhodnocení: …….

Podpis ředitelky školy: …….